

6085 SAYILI SAYIŞTAY KANUNU

GENEL GEREKÇE

Vatandaş odaklı yönetim anlayışı, devlet fonksiyonlarının ve devletin kurumsal yapısının yeni bir anlayışla ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bu anlayış, kamu mali yönetiminin de değişen devlet yapılanmasına ve fonksiyonlarına uyumlu olarak değişimi konusunda itici bir güç oluşturmaktadır. Vatandaşların ödedikleri vergilerin karşılığı olarak devletten bekledikleri hizmetlerin etkin ve verimli bir biçimde kendilerine sunulması isteği, parlamentoların kamu kaynakları üzerindeki denetim ve gözetim yükümlülüğünün de farklı bir anlayışla ele alınmasını beraberinde getirmektedir. Parlamentolar adına bu denetim ve gözetim yükümlülüğünü yerine getiren sayıştaylar bu değişimden en fazla pay alması gereken kurumlar olmuşlardır.

Kamu mali yönetiminin yeniden yapılandırılmasını zorunlu kılan öğeler;

- Makro mali disiplini sağlamak,
- Kamu kaynaklarını stratejik önceliklere göre dağıtmak,
- Dağıtılan kaynakların etkin, verimli ve tutumlu kullanımını sağlamak,
- Etkin bir hesap verme sorumluluğu sistemini kurmak, olarak sıralanabilir.

Sıralanan bu hususlar tüm dünyada kamu mali yönetimi anlayışı ve bu bağlamda anayasal yüksek denetim kurumlarının işlevleri ve organizasyon yapısındaki değişimlere paralel olarak Türk Sayıştayında da bazı değişikliklerin yasal bazda gerçekleştirilmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Etkin bir hesap verme sorumluluğu sisteminin kurulmasında denetim temel bir unsur olarak kabul edilmektedir. Bu hususların tamamına bir taraftan Sekizinci ve Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planında diğer taraftan da Avrupa Birliği uyumu ile ilgili düzenlemelerde açıkça yer verilmiştir.

Dünyada kabul gören temel yaklaşım, tüm kamu fonlarının, kaynaklarının ve faaliyetlerinin parlamento adına dış denetim görevi yapan sayıştaylar tarafından denetlenmesidir.

Hesap verilebilirliğin ve saydamlığın sağlanarak kamu kaynaklarının etkin, verimli ve tutumlu bir şekilde kullanılabilmesini gerçekleştirmek, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve adına denetim yapan Sayıştayın temel işlevlerindedir.

27/2/1967 tarihinde yürürlüğe giren 832 sayılı Sayıştay Kanunu günümüze kadar çeşitli kanunlarla bir çok defa değişikliğe uğramış ve yapılan bu düzenlemelerle ya madde metinleri değiştirilmiş ya da Kanuna ek maddeler eklenmiştir. Diğer yandan, bu değişikliklerin bir kısmı Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş, ancak iptallerle ortaya çıkan boşlukların bir bölümü bugüne kadar doldurulamamıştır.

Sayıştay denetimlerinin kamu mali yönetiminde saydamlığın sağlanması ve hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesinde oynadıkları rolün önemi ülkemizde ve uluslararası camiada da her vesile ile vurgulanmakta olup, bu hususlar aynı zamanda yolsuzlukların önlenmesi açısından da son derece önemlidir. Bir yüksek denetim organı olan Sayıştayın düzenlediği raporların güvenilir olması ve kamu mali yönetiminin iyileştirilmesine katkı sağlayabilmesi her şeyden önce Sayıştayın denetim yetkisinin tüm kamu yönetimini kapsamasına ve uluslararası denetim standartlarına uygun bir denetimi gerçekleştirebilmesine bağlıdır. Bu husus Kamu Harcama Yönetimi Reformunun temel alanlarından birini oluşturmaktadır.

Nitekim, Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Organizasyonunun (INTOSAI) üye ülke Sayıştayları arasında denetim usul, metot ve teknikleri yönünden birlik sağlamak amacıyla oluşturduğu Denetim Standartları Komitesince hazırlanan "Denetim Standartları"nda, bütün denetim faaliyetlerinin, Sayıştayın denetim görev ve yetki alanı içinde olması gerektiği hususu, denetim alanına ilişkin bir standart olarak tespit edilmiş bulunmaktadır.

Yine INTOSAI'nin önemli tavsiye kararlarının alındığı Peru'nun Lima kentinde gerçekleştirilen dokuzuncu kongresinde, yüksek denetim kurumlarının denetim alanları tartışılmış ve kabul edilen Lima Bildirisi ile, devlet faaliyetlerinin geleneksel mali çerçevenin dışına çıkarak, ekonomik ve sosyal sektörleri de kapsayacak şekilde Sayıştay denetimine tabi olması gerektiği vurgulanmıştır.

Avrupa Ortamındaki Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumlarının entegrasyonu için "Ortak Temel Kriterleri Saptayan Çalışma Grubu", etkili ve çağdaş Sayıştay denetimi için, Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri Sayıştaylarında bulunması gereken temel ölçülerle ilgili tavsiye kararları almıştır. Bu kararlara göre yüksek denetim kurumlarının, ulusal bütçede yer alıp almadığına ve kimler tarafından toplandığına bakılmaksızın, tüm kamu fonlarını, kaynaklarını ve faaliyetlerini (AB fonları da dahil olmak üzere) denetleyebilmelerine ilişkin olarak Anayasa ve kanunlarında açıkça ifade edilen yetkilere ve araçlara sahip olmaları gerektiği belirtilmiştir.

Adı geçen çalışma grubunun önerilerine, paralel olarak, "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı"na göre de, kamu kaynağı kullanan ancak Sayıştay denetimi kapsamında bulunmayan kuruluşların Sayıştay denetimi kapsamına alınması ve özel kanunların çeşitli kurumlara Sayıştay denetiminden muafiyet tanınmasına imkan veren maddelerinin kaldırılması, böylece kamu kaynağı kullanımının parlamento tarafından eksiksiz denetlenmesine imkan sağlanması öngörülmüştür.

Sayıştayın asli görevlerinden olan, adına denetim yaptığı Türkiye Büyük Millet Meclisine rapor verme görevi, 832 sayılı Kanunda ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde bu göreve ilişkin yetersiz düzenlemeler sebebiyle gereği gibi yerine getirilememektedir.

832 sayılı Kanunda; Meclis raporlarına konu olabilecek çalışmaların kapsamının belirgin ve sistematik bir şekilde düzenlenmemiş olması, bu tür denetimin yürütülmesinde, sonuçlandırılmasında ve raporlanmasında uygulanacak esas ve

usullerin bulunmaması ve yapılan bu çalışmalar sonucu düzenlenen denetçi raporlarının hangi prosedürlerden geçerek Sayıştay raporu haline geleceği konusunda boşlukların bulunması, raporlamaya yönelik çalışmaları olumsuz etkilemektedir. Nitekim, 4/7/1996 tarihli ve 4149 sayılı Kanunla verilen performans denetimi ve konu denetimi gibi yetkiler 832 sayılı Kanuna dahil edildiği halde, denetimle ilgili genel düzenlemelere tam bir uyum sağlanamamıştır.

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu" ile kamu mali yönetim sistemimizde köklü değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler, Sayıştay Kanununun hem denetim, hem de yargı fonksiyonu ile ilgili maddelerinde önemli değişikliklerin yapılmasını zorunlu hale getirmiştir.

Türkiye Ulusal Programında da, "Kamuda performans odaklı denetim sistemine geçilmesi" ve "Sayıştayın güçlendirilerek denetim kapsamının genişletilmesi" bir hedef olarak yer almış ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.

Yukarıda belirtilen nedenlerle, Anayasamızdaki ilkelere ve uluslararası denetim standartlarına uygun, çağdaş demokrasimizin gelişimine katkı sağlayacak ve toplumumuzun beklentilerini karşılayacak, belge denetiminden ziyade içeriği ön plana çıkaracak, teknolojik olanaklardan yararlanan ve bunların yanında yargı yetkisine işlerlik kazandırılmış bir Sayıştayın oluşturulması amacıyla bu Teklif hazırlanmıştır.

Teklif; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 832 sayılı Kanun ve ilgili Anayasa Mahkemesi kararları, 5018 sayılı Kanun, Sayıştayın da üyesi bulunduğu INTOSAI tarafından yayımlanan denetim standartları, Avrupa Birliğiyle entegrasyon anlamında "Yüksek Denetim Kurumlarının İşleyişiyle İlgili Tavsiyeler", INTOSAI Denetim Standartlarına ilişkin Avrupa Uygulama Rehberi, Avrupa Birliği Sayıştay Standartları, Uluslararası Bağımsız Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) Standartları ve diğer ülkelerin Sayıştay uygulamaları da dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Hazırlanan bu Teklifle Sayıştay;

- Düzenlilik denetimi ve performans denetimi tekniklerini eŐit ağırlıkta uygulayabilecek,
- Tüm kamu fonlarını, kaynaklarını ve faaliyetlerini denetlemek için yasal yetkiye sahip olacak,
- İŐleyiŐ ve fonksiyonel açıdan bağımsız olacak,
- Uluslararası genel kabul görmüş denetim standartlarına uygun denetim yapabilecek,
- Hazırladığı raporları zamanında ve belli bir prosedür dahilinde Türkiye Büyük Millet Meclisine ve kamuoyuna sunabilecek,
- Kamuda hesap verme sorumluluğu bilincinin ve saydamlığın yerleŐtirilmesine ve yaygınlaŐtırılmasına, böylece yolsuzlukların  nlenmesine önemli katkılarda bulunabilecek,
- Görev ve yetkilerini daha etkin bir biçimde yerine getirebilmek için iyi bir organizasyon yapısına sahip olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kanunun amaç ve kapsamı kamu mali yönetimi anlayışındaki değişime paralel olarak ele alınmış; hesap verilebilirlik ve saydamlık başta olmak üzere mali yönetimin tüm çağdaş unsurlarının yaşama geçirilmesine katkı sağlamak üzere Sayıştayın teşkilat yapısı, denetime yaklaşım ve diğer tüm görev ve yetkileri bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 2- Bu maddede, Kanunda geçen temel kavramlar herhangi bir anlam karışıklığına yol açmamak amacıyla tanımlanmıştır.

5018 sayılı Kanunun kamu mali yönetim sistemimize kazandırdığı önemli müesseselerden bir tanesi de performans esaslı bütçeleme ve performans yönetimidir. Performans esaslı bütçelemede kamu idarelerinin kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanmak amacıyla hedefler oluşturmaları ve bu hedeflere ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek üzere göstergeler belirlemeleri öngörülmüştür. 5018 sayılı Kanunun getirdiği önemli müesseselerden bir tanesi de yönetsel sorumluluktur. Esas olan yönetimin sorumluluğudur. Başka bir deyişle, kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanmak sorumluluğu idareye ait olduğundan bu amaca ulaşmak için politikalar oluşturmak, farklı politika seçenekleri arasında tercihte bulunmak veya önceliklendirme idarenin yetkisindedir. Performans yönetiminin bağlantılı olduğu diğer bir alanda performans denetimidir. 5018 sayılı Kanun kamu idareleri ile sorumlulara iç kontrol ve iç denetim mekanizmalarını kullanarak performans denetimini de yapma yetkisi tanımıştır. Performans denetimi kamu idareleri dışında ayrıca dış denetim organı olan Sayıştay tarafından da yapılan bir denetim türüdür. Sayıştay tarafından yerine getirilen bu denetimin amaçlarından birisi kamu idarelerinin kendilerinin

belirledikleri hedef ve göstergeler esas alınarak yürütülen faaliyetlerin sonuçlarının ölçülmesidir. Bu çerçevede, Sayıştay tarafından yapılacak olan performans denetimi idarenin veya sorumluların yerine geçerek hedefler belirleyen, politikalar oluşturan, farklı politika seçenekleri arasında tercihte bulunan veya önceliklendirme yapan bir denetim değildir, belirlenmiş hedefler ve bu hedeflere ulaşmak için kararlaştırılan araçların yerindeliği veya gerekliliği performans denetimine konu edilemez. Sayıştay tarafından yapılacak performans denetiminde faaliyet sonuçları idare tarafından belirlenmiş göstergeler esas alınarak ölçülecektir. Bu şekliyle esasen kamu idaresinin kendisi tarafından da yapılan ölçme işlemi, bir dış denetim birimi olan Sayıştay tarafından faaliyetler sonuçlandıktan sonra TBMM'ne sunulacak değerlendirme raporlarında kullanılmak üzere yeniden yapılmaktadır.

Maddede performans kavramı bu Kanunda kullanıldığı şekilde tanımlanmaktadır. Buna göre performans, kamu idarelerinin belirlenen hedef ve göstergelere ulaşma seviyesini ifade etmektedir. Başka bir deyişle, Sayıştay tarafından yerine getirilecek dış denetimde, idarelerin performansı ölçülürken belirlenmiş hedef ve göstergeler veri olarak alınmak suretiyle oluşturulacak ölçme yöntemleri kullanılacaktır.

Denetime ilişkin tanımlamalar INTOSAI Denetim Standartlarına ve buna ilişkin Avrupa Uygulama Rehberlerine uygun olarak yapılmıştır.

MADDE 3- Bu madde ile Sayıştayın, anayasal konumuna da uygun olarak Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine ilişkin Türkiye Ulusal Programında açıkça belirtilen ve Lima Deklarasyonu ve INTOSAI Denetim Standartlarında belirtildiği gibi işlevsel ve kurumsal bağımsızlığı açık bir şekilde vurgulanmıştır.

MADDE 4- 5018 sayılı Kanun ile, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 1 Ocak 2005 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılması ve kamu idarelerinin tamamına yakını ile bunların iş

ve işlemlerinin Sayıştay denetimi kapsamına alınması öngörülmüştür.

Diğer yandan, INTOSAI Denetim Standartlarına ilişkin Avrupa Uygulama Rehberlerinde yer alan "Sayıştaylar ulusal bütçede yer alıp almadığına ve kimler tarafından toplandığına ve yönetildiğine bakılmaksızın tüm kamu fonlarını, kaynaklarını ve faaliyetlerini (AB fonları da dahil olmak üzere) denetlemek üzere Anayasada ve kanunlarda açıkça ifade edilen yetkilere ve araçlara sahip olmalıdırlar" hükmü de dikkate alınarak bu madde, Sayıştayın denetim alanı tüm kamu idarelerini, kamu fonlarını, kamu kaynaklarını ve kamu faaliyetlerini içerecek biçimde düzenlenmiştir.

Ayrıca uluslararası bir antlaşma veya sözleşme ile Sayıştayın bir uluslararası kuruluş veya örgütü denetlemesinin öngörüldüğü durumlarda, denetimin antlaşma veya sözleşmedeki esas ve usullere uygun olarak yerine getirileceği ve sözleşmede belirtilen yetkili makam veya organlara raporlarının sunulacağı esası benimsenmiştir.

MADDE 5- Anayasa ile Sayıştaya iki temel görev verilmiştir. Bu görevlerden biri Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetim yapmak, diğeri ise sorumluların yasal düzenlemelere uygun olmayan ve kamu zararına yol açan hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamaktır.

5018 sayılı Kanun, hesap ve işlemlerin kesin hükme bağlanmasını, "genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider ve mal hesapları ile bu hesaplarla ilgili işlemlerinin yasal düzenlemelere uygun olup olmadığına karar verilmesidir" şeklinde tanımlamıştır. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere Sayıştay yasal düzenlemelere uygun olmayan ve kamu zararına yol açan hesap ve işlemler hakkında kesin hükümler ihdas edecektir.

Kamu mali yönetimindeki anlayış değişikliğinin ülkemize yansımaları olan ve kamunun mali yönetim ve kontrol sistemlerini yeniden düzenleyen 5018 sayılı Kanun, Sayıştayın görevlerinde

de önemli değişiklikler yapmıştır. Bu değişiklikler aynı zamanda Avrupa Birliği uyum sürecinin de ayrılmaz bir parçasıdır. Kamu kaynaklarının vatandaş yararına kullanımını etkin kılmak için parlamentolar adına denetim yapmak Sayıştayların varoluş nedenidir. Bu nedenle de, Sayıştayın görevlerinin yeni bir anlayışla ele alınması zorunlu hale gelmiştir. Yapılan düzenlemeler ile Sayıştay bundan böyle adına denetim yaptığı Türkiye Büyük Millet Meclisine düzenli raporlar sunacak ve saydamlığın gereği olarak da bu raporları kamuoyuna açıklayacaktır.

Madde 6- Bu madde yürürlükteki 832 sayılı Kanundan alınmıştır. Ancak maddeye 832 sayılı Kanunun ek 9 uncu ve ek 12 nci maddelerinden bazı ilaveler yapılarak Sayıştayın yetkilerinin tek bir madde başlığı altında toplanması sağlanmıştır.

MADDE 7- 832 sayılı Kanundaki sorumlular ve sorumluluk halleri 1050 sayılı Kanun esas alınarak düzenlenmiştir. 5018 sayılı Kanun ile 1050 sayılı Kanun yürürlükten kaldırıldığından, sorumlular ile sorumluluk halleri maddede 5018 sayılı Kanuna uygun olarak yeniden belirlenmiştir.

1050 sayılı Kanuna göre sorumluluk, sayman denilen kamu görevlisinin sorumluluğu üzerine kurulmuştur. Bu sorumluluk anlayışında sayman, hesap ve işlemlerden dolayı peşinen zimmetdar kabul edilmekte ve beraat edene kadar sorumluluğu devam etmektedir. Saymanın bu sorumluluğu ancak verilecek beraat kararı veya hükmen onanma suretiyle ortadan kalkmaktadır. 5018 sayılı Kanun peşinen zimmetdar olma anlayışını tamamıyla değiştirmiş ve kamu görevlilerini kusuru oranında sorumlu tutan bir anlayışı benimsemiştir.

Getirilen yeni sorumluluk anlayışında, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye

kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur.

Ayrıca bu maddenin düzenlenmesinde INTOSAI Denetim Standartlarının "Sayıştayların temel işlevi kamusal hesap verme sorumluluğunu yerleştirmek ve geliştirmektir" şeklindeki ilkesi de dikkate alınmıştır.

Hukuki ve mali sonuç doğuracak olan denetim türü uygunluk denetimi olduğundan bu hususa açıklık kazandırmak üzere maddede, Sayıştay tarafından performans denetimleri sonucunda mali ve hukuki sorumluluk doğuracak bir karar verilemeyeceği açıkça ifade edilmiştir.

MADDE 8- Hesapların verilmesi, muhasebe birimlerinin ve muhasebe yetkililerinin bildirilmesine ilişkin hususlar 832 sayılı Kanundan alınmış ancak bu görevleri yerine getirecek sorumlular 5018 sayılı Kanunda yer alan hükümlere uygun olarak bir maddede düzenlenmiştir.

MADDE 9- Maddede, 832 sayılı Kanunda yer alan düzenlemeler 5018 sayılı Kanuna uygun olarak değiştirilmiştir.

Ancak denetimin etkin bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak amacıyla kamu görevlilerinin yükümlülükleri ve yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere uygulanacak yaptırımlar yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 10- Bu madde 832 sayılı Kanundan aynen alınmış, ancak "Birinci Başkan" unvanı "Sayıştay Başkanı", "savcı" unvanı "başsavcı", "savcı yardımcısı" unvanı da "savcı" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 11- Bu madde ile Sayıştay bünyesine dahil yargı ve karar organları yaptıkları hizmete göre tasnif olunmuştur. Ancak 832 sayılı Kanundan farklı olarak "Başkanlık", "Rapor Değerlendirme Kurulu" ve "Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulu" Sayıştayın organları arasına eklenmiş; "Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu"nun adı ise "Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 12- Bu madde ile Sayıştay Başkan ve üyesi seçilebilmek için gerekli genel ve özel nitelikler belirlenmiştir.

MADDE 13- Bu madde 832 sayılı Kanunun Sayıştay Başkanının seçimine ilişkin 5 inci maddesi esas alınarak düzenlenmiştir. Yapılan düzenleme ile 832 sayılı Kanunda yer almayan Başkanlık seçimine ilişkin esaslar belirlenmiştir.

MADDE 14- Daire başkanı seçilebilmek için üyelikte en az üç yıl bulunmuş olma şartı getirilmiş ve seçimin kısa sürede sonuçlandırılabilmesi için maddede gerekli düzenleme yapılmıştır.

MADDE 15- Bu madde 832 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi esas alınarak düzenlenmiştir.

MADDE 16- Bu madde 832 sayılı Kanunun 6 ncı ve ek 8 inci maddeleri esas alınarak düzenlenmiştir.

MADDE 17- Bu madde 832 sayılı Kanunun Değişik 9 uncu maddesi esas alınarak düzenlenmiştir.

MADDE 18- Madde ile başsavcı ve savcıların, Sayıştay Başkanının görüşü alınmak suretiyle Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile atanması öngörülmüş, "savcı" unvanı "başsavcı", "savcı yardımcısı" unvanı da "savcı" olarak değiştirilmiş ve Başsavcılık müessesesinin daha etkin görev yapabilmesini temin için Başsavcı ve savcılarda aranacak şartlar düzenlenmiştir.

MADDE 19- 832 sayılı Kanunun 12, 13, 26 ve 100 üncü maddelerinde yer alan yönetim mensuplarına ilişkin hükümler esas alınarak bu madde düzenlenmiştir.

MADDE 20- Bu madde ile Başkanlığın, Sayıştayın genişleyen denetim alanı göz önünde bulundurularak Başkan, başkan yardımcıları ve bölüm başkanlarından oluşması öngörülmüştür.

MADDE 21- Bu madde 832 sayılı Kanunun 21 inci maddesinden alınmıştır. Ayrıca, Başkanın Sayıştay raporlarının Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında hazır

bulunması ve Sayıştayın faaliyetleri ile ilgili olarak yılda iki defa Plan ve Bütçe Komisyonunu ve diğer ilgili komisyonları bilgilendirmesi öngörülmek suretiyle TBMM'nin denetim yetkisini daha etkin bir şekilde kullanması amaçlanmıştır. Sayıştay Başkanının yürüteceği görevlere destek sağlamak amacıyla Başkanın gerekli gördüğü durumlarda, en çok beş denetçiyi, bunların da rızası ile Başkanlık danışmanı olarak görevlendirmesine imkan sağlanmıştır.

MADDE 22- Mevcut uygulamada yönetim ve denetim işleri Birinci Başkan adına Genel Sekreter tarafından yerine getirilmektedir. Sayıştay Kanununda ve diğer kanunlarda yapılan değişikliklerle Sayıştayın denetim alanının genişlemesi ve görevlerinin artması nedeniyle, işlerin daha etkin yürütülmesini sağlamak amacıyla Genel Sekreter yerine iki başkan yardımcısı görevlendirilmesi öngörülmüştür. Başkan yardımcılarında birisinin denetim, diğerinin ise yönetim ile ilgili işlerde Başkan adına görev yapacağı hükme bağlanmış ve başkan yardımcılarında görevlerinde yardımcı olmak üzere de meslek mensupları arasından bölüm başkanları görevlendirilmesi esas benimsenmiştir.

MADDE 23- Bu madde ile 832 sayılı Kanunun dairelerin oluşumu ve görevlerini düzenleyen 14 üncü maddesi hükümleri büyük ölçüde korunmuştur. Ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisine veya kamu idarelerine gönderilecek Sayıştay raporlarının görüşülmesi sırasında ilgili grup başkanı veya raporun denetçisinin katılarak görüşünü açıklaması ve ilgili kamu idaresinin üst yöneticisi veya görevlendireceği yardımcısının çağırılması halinde görüşünü açıklayabilmesine ilişkin düzenlemeye madde metninde yer verilmiştir.

MADDE 24- Bu madde ile daire başkanları, üyeler ve raportörlerin görev ve yetkileri düzenlenmiştir.

MADDE 25- 832 sayılı Kanunun birden fazla maddesinde düzenlenmiş bulunan Genel Kurulun görevleri bu maddede toplanmıştır.

MADDE 26- 832 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinde yer alan Temyiz Kurulunun çalışma biçimini düzenleyen mevcut hükümler değiştirilmeden alınmıştır.

MADDE 27- Maddede Daireler Kurulunun oluşumu, görev ve yetkileri düzenlenmiştir.

MADDE 28- Sayıştayın her yıl bu Kanun ve 5018 sayılı Kanun uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmak zorunda olduğu raporlar hakkında görüş bildirecek son merci olarak Rapor Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur.

MADDE 29- Bu madde 832 sayılı Kanununun 95 inci maddesinden alınmıştır.

MADDE 30- Bu madde esas olarak 832 sayılı Kanununun 27 nci maddesinden alınmıştır. Ancak Kurulun "Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu" olan adı, meslek mensuplarına ilişkin yükseltme ve disiplin işlerine baktığı için yaptığı işe uygun olarak "Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu" şeklinde değiştirilmiş; Kurul üyelerinin iki yılda bir yerine her yıl seçilmesi öngörülmüş ve Kurulun oluşumundaki Genel Sekreterin yerine denetimden sorumlu başkan yardımcısı dahil edilmiştir.

MADDE 31- Sayıştayın denetimini uluslararası standartlara uygun olarak yapılabilmesini ve performans dayalı bir yönetim sisteminin geliştirilmesini sağlamak amacıyla Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulu oluşturulmuş ve maddede sayılan görevleri yapması öngörülmüştür.

MADDE 32- Denetim ve inceleme görevlerini yerine getiren denetçiler ile denetim ve denetim destek grup başkanlıklarının görev ve yetkileri maddede düzenlenmiştir.

MADDE 33- Sayıştayın denetim alanının genişlemesi ve görevlerinin artmasına paralel olarak savcılık müessesesi daha etkin hale getirilerek görev ve yetkileri maddede düzenlenmiştir.

MADDE 34- Bu maddede, Sayıştay denetiminin amacı, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartlarına ve Avrupa

Birliği uygulamalarına uyum göz önünde bulundurularak düzenlenmiştir.

MADDE 35- Sayıştay tarafından yapılacak denetimlerin genel kabul görmüş uluslararası denetim standartlarına uyumlu olarak yapılabilmesi için maddede, denetimin temel ilkelerine yer verilmiş ve bu ilkelerin tespit edilmesinde, Sayıştaylar için en temel belge niteliğinde olan başta Lima Deklarasyonu olmak üzere, INTOSAI Denetim Standartları ve INTOSAI Denetim Standartlarına İlişkin Avrupa Uygulama Rehberlerinden yararlanılmıştır.

Maddede ayrıca Sayıştay tarafından yerindelik denetimi yapılamayacağı, idarenin takdir yetkisini sınırlayacak ve ortadan kaldıracak karar alınamayacağı hükme bağlanmıştır. Buna göre, Sayıştay yerindelik denetimi yapamaz, idarenin takdir yetkisini sınırlayacak ve ortadan kaldıracak karar alamaz. Bu düzenleme, yönetimle denetim arasındaki çizgiyi ortaya koymaktadır. Denetim işlevine atfedilen fonksiyonun idarenin yerine geçerek sorumluluk taşımayan bir yönetim işlevine dönüşmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Bu düzenleme, denetim açısından da önemli bir güvenceyi sağlamaktadır. Çünkü denetimin nesnel, objektif ve tarafsız olmasını sağlayacak en önemli güvence, denetim işlevini yerine getirenlerin kendilerini yönetimin yerine koyan bir anlayışla hareket etmek zorunda kalmamalarıdır.

MADDE 36- Sayıştayın genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları çerçevesinde yapacağı düzenlilik ve performans denetimlerinin hangi hususlar dikkate alınarak gerçekleştirileceği madde metninde düzenlenmiştir.

5018 sayılı Kanuna göre düzenlilik denetimi, kamu idaresi hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin mali denetim ile kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin mali işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti şeklinde açıklanmıştır.

5018 sayılı Kanun uyarınca kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini, stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar. Ayrıca yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyaçlarını, performans hedefve göstergelerini, hazırlayacakları performans programlarında göstermekle yükümlü tutulmaktadır.

Bu nedenle maddede, Sayıştay tarafından gerçekleştirilecek performans değerlendirmesinin, kuruluşların bütçelerinde yer alan hedef ve performans göstergeleri çerçevesinde yürütülen faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından gözden geçirilmesi suretiyle yapılacağı ifade edilmiştir. Yine performans denetiminin önemli amaçlarından birisi de, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımı ile kamu idarelerinin hizmetlerini etkin bir biçimde sunmasına yardımcı olmaktır. Sayıştayın bu amaçla 1996 yılından bu tarafa 832 sayılı Kanunun ek 10 uncu maddesine göre yürüttüğü bu denetimleri bundan böyle daha sistemli, planlı ve kurumsal bir yapıya dönüşmüş olarak sürdürülmesi esası benimsenmiştir. Maddede ayrıca performans denetimi sonucunda tespit edilen hususların raporlarla, gerek yıllık gerekse tamamlandıkları dönemler itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması öngörülmüştür.

5018 sayılı Kanunun kamu mali yönetim sistemimize kazandırdığı önemli müesseselerden bir tanesi de performans esaslı bütçeleme ve performans yönetimidir. Performans esaslı bütçelemede kamu idarelerinin kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanmak amacıyla hedefler oluşturmaları ve bu hedeflere ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek üzere göstergeler belirlemeleri öngörülmüştür. 5018 sayılı Kanunun getirdiği önemli müesseselerden bir tanesi de yönetsel sorumluluktur. Esas olan yönetimin sorumluluğudur. Başka bir deyişle, kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanmak sorumluluğu idareye ait olduğundan bu amaca ulaşmak için politikalar oluşturmak, farklı politika seçenekleri

arasında tercihte bulunmak veya önceliklendirme idarenin yetkisindedir. Performans yönetiminin bağlantılı olduğu diğer bir alan da performans denetimidir. 5018 sayılı Kanun kamu idareleri ile sorumlulara iç kontrol ve iç denetim mekanizmalarını kullanarak performans denetimini de yapma yetkisi tanımıştır. Performans denetimi kamu idareleri dışında ayrıca dış denetim organı olan Sayıştay tarafından da yapılan bir denetim türüdür. Sayıştay tarafından yerine getirilen bu denetimin amaçlarından birisi kamu idarelerinin kendilerinin belirledikleri hedef ve göstergeler esas alınarak yürütülen faaliyetlerin sonuçlarının ölçülmesidir. Bu çerçevede, Sayıştay tarafından yapılacak olan performans denetimi idarenin veya sorumluların yerine geçerek hedefler belirleyen, politikalar oluşturan, farklı politika seçenekleri arasında tercihte bulunan veya önceliklendirme yapan bir denetim değildir, belirlenmiş hedefler ve bu hedeflere ulaşmak için kararlaştırılan araçların yerindeliği veya gerekliliği performans denetimine konu edilemez. Sayıştay tarafından yapılacak performans denetiminde faaliyet sonuçları idare tarafından belirlenmiş göstergeler esas alınarak ölçülecektir. Bu şekilde esasen kamu idaresinin kendisi tarafından da yapılan ölçme işlemi, bir dış denetim birimi olan Sayıştay tarafından faaliyetler sonuçlandıktan sonra TBMM'ne sunulacak değerlendirme raporlarında kullanılmak üzere yeniden yapılmaktadır.

Maddede performans kavramı bu Kanunda kullanıldığı şekilde tanımlanmaktadır. Buna göre performans, kamu idarelerinin belirlenen hedef ve göstergelere ulaşma seviyesini ifade etmektedir. Başka bir deyişle, Sayıştay tarafından yerine getirilecek dış denetimde, idarelerin performansı ölçülürken belirlenmiş hedef ve göstergeler veri olarak alınmak suretiyle oluşturulacak ölçme yöntemleri kullanılacaktır.

Maddede düzenlilik ve performans denetimine ilişkin olarak yapılan bu düzenlemeler INTOSAI Denetim Standartlarıyla da paralellik arz etmektedir.

MADDE 37- Denetim, her aşamada bir denetim planı ve programına dayalı olarak yürütülen bir faaliyettir. Denetimde

planlama, uluslararası denetim standartları açısından en temel çalışma standardıdır. Denetimin bir denetim planı hazırlanarak başlatılması, o planın uygulanmasını gösteren bir denetim programı yapılması, bu programın uygulanması ve elde edilen denetim sonuçlarının raporlanması ve sonuçta raporlarda belirtilen hususların izlenmesi denetim sürecinin vazgeçilmez aşamalarıdır.

Tüm bu faaliyetlerin her aşamasının, kanunlar ile genel kabul görmüş uluslararası denetim standartlarına uygun olarak hazırlanacak ikincil mevzuatta ve rehberlerde belirtileceği maddede hükme bağlanmıştır.

MADDE 38- Bu madde ile amaçlanan, 832 sayılı Kanuna göre saymanlık bazında yapılan Sayıştay denetimlerini, kamu idareleri bazında yapılacak bir denetime dönüştürmektir.

5018 sayılı Kanun ile uygulaması yasal bir dayanağa kavuşan zorunlu raporlardan birisi dış denetim genel değerlendirme raporudur. Bu raporun, her yıl hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine veya ilgisine göre diğer kamu idarelerine gönderilmesi gerekmektedir. Diğer yandan, performans denetimi sonuçlarına ilişkin raporlar da yıllık veya tamamlandıkları dönem itibariyle Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacaktır.

Maddede, düzenlenecek denetim raporlarının Sayıştay denetimi için bu Kanunda öngörülen amaç, çerçeve ve sınırlar içinde olması esastır. Denetim raporlarının kanunun tümü için ortaya konulan yaklaşım ve sınırları esas alarak hazırlanması gerekmektedir. Nitekim bu kanun ilgili maddelerinde bu husustan sağlamak üzere bir takım mekanizmalar öngörmüştür. Bu mekanizmalardan bir tanesi de bu maddede düzenlenmiştir. Buna göre Sayıştay denetçileri, tarafından, düzenlenerek ilgili dairelere gönderilen denetim raporları değerlendirilirken, bu kanunda öngörülen amaç, çerçeve ve sınırlar içinde olup olmadıkları yönünden de incelemeye tabi tutulacaklardır. Örneğin, performans denetimine ilişkin bu kanunda yapılan düzenlemelere rağmen yerindelik denetimini içeren veya

idarenin takdir hakkına dahil olan bir konuda bunu ortadan kaldıracak şekilde görüş ve öneri içeren bir raporun bu aşamada ilgili daire tarafından düzeltilmek üzere Sayıştay Başkanlığına iadesi imkanı sağlanmaktadır. Burada yapılan düzenlemenin temel amacı denetim raporlarının belirli bir niteliğe kavuşmasına yardımcı olmaktadır.

Denetim grup başkanlıklarınca Sayıştay denetimine tabi tüm kamu idareleri için hazırlanan raporlar, ilgili Sayıştay dairesi ve Rapor Değerlendirme Kurulunun görüşü alınarak Sayıştay raporu haline dönüştürülecektir. Bu raporlar, genel uygunluk bildirim ve faaliyet genel değerlendirme raporu ile eş zamanlı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgili komisyonlarında genel uygunluk bildirim ile birlikte görüşülmek üzere sunulacaktır.

MADDE 39- Bu maddede, 5018 sayılı Kanuna paralel olarak, kamu idarelerince hazırlanan faaliyet raporlarının Sayıştayca gerçekleştirilecek denetim sonuçları da dikkate alınarak değerlendirileceğine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Sayıştay, idarelerin bütçe uygulama sonuçları veya mali rapor ve tablolarının denetimi ile birlikte idarelerin stratejik planları ve performans programlarının uygulanma sonuçlarını dikkate alarak faaliyet genel değerlendirme raporunu oluşturacak, böylece denetimler sırasında hesap ve işlemler ile birlikte, belirlenmiş performans göstergelerine göre faaliyetlerin hedef ve gerçekleşme durumunu da dikkate alacak değerlendirmelerde bulunacaktır.

Bu raporlar grup başkanlıklarınca hazırlandıktan sonra doğrudan Rapor Değerlendirme Kuruluna görüş almak için gönderilecektir. Mahalli idareler hakkında düzenlenecek raporlar Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmakla birlikte, gereği için bir örneği İçişleri Bakanlığına, bir örneği ilgili mahalli idare meclisine gönderilecektir.

MADDE 40- Bu madde ile, 5018 sayılı Kanuna paralel olarak Maliye Bakanlığı tarafından derlenen genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait mali istatistiklerin Sayıştay

tarafından uluslararası istatistik standartlarına uygunluğu yönünden değerlendirilmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması ve Maliye Bakanlığına gereği için gönderilmesi hususları düzenlenmiştir.

MADDE 41- Bu madde, Anayasa ve 5018 sayılı Kanunun genel uygunluk bildirimini ile ilgili hükümleri dikkate alınarak düzenlenmiştir. Genel uygunluk bildiriminin dış denetim genel değerlendirme raporu ile idare faaliyet raporları, genel faaliyet raporları ve bunların Sayıştayca değerlendirilmesine ilişkin rapor da dikkate alınarak hazırlanacağı ve kesin hesap kanun tasarısının verilmesinden başlayarak en geç yetmiş beş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması öngörülmüştür.

MADDE 42- Bu madde, bu Kanunda belirtilen raporlar dışında kalan denetim ve incelemeler sonucunda gerekli görülen hususların da raporlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmasına veya ilgili kamu idaresine gönderilmesine imkan sağlamaktadır. Denetimle ilgili veya denetim dışı ve Sayıştayın görev alanı ile ilgili herhangi bir konuda rapor hazırlanabilmesi ve bu raporların ilgili yerlere gönderilmesi Sayıştayın varlık nedeni ile uyumlu bir yaklaşımdır. Bu durum, Sayıştayların görev alanı ile ilgili her konuyu parlamentolara raporlayabilme yetkisine sahip olması şeklinde ifade edilen uluslararası standartların da bir gereğidir.

MADDE 43- Bu madde, hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın gereği olarak Sayıştay raporlarının kamuoyuna açıklanmasını öngörmektedir. Ancak kanunlarda kamuoyuna açıklanması yasaklanan konularda açıklama yapılmayacak ve bu raporlar ilgili yerlere bu kayıtla gönderilecektir.

MADDE 44- Bu madde, 832 sayılı Kanuna 4963 sayılı Kanunla ilave edilen ek 12 nci maddeden alınmıştır.

MADDE 45- Bu madde, Sayıştayın yapacağı denetimler sırasında diğer denetim raporlarından yararlanmayı düzenlemektedir.

Kamu idarelerinin kuruluş kanunlarında veya diğer hukuki düzenlemelerinde, hesap ve işlemlerini bağımsız dış denetçilere denetletirmeye ilişkin bir hüküm mevcutsa, denetimler sırasında bu denetçilerce hazırlanan raporlardan da yararlanılarak Sayıştay denetimleri gerçekleştirilir.

MADDE 46- Bu madde, 832 sayılı Kanuna 4963 sayılı Kanunla eklenen ek 12 nci maddedeki uzman çalıştırmaya ilişkin hükme, ihtiyacı karşılayacak bazı ilaveler yapılmak suretiyle düzenlenmiştir. Yapılan düzenleme ile uzman olarak görevlendirilecek kamu görevlilerine ve kamu görevlisi olmayan kişilere yapılacak ödemeler bir esasa bağlanmıştır.

MADDE 47- Bu maddede, 5018 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeler ile kamu mali yönetiminde meydana gelen değişikliklere paralel olarak, kamu idarelerinin hesap ve işlemlerinin Sayıştayca yargılanmasının da bu düzenlemelere uyumlu hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Denetçiler tarafından 5018 sayılı Kanun kapsamında olan tüm idarelerin denetimi sırasında; bu idarelerin yasal düzenlemelere uygun olmayan hesap ve işlemlerinde kamu zararı tespit edilmesi halinde yargı raporu düzenlenecektir.

MADDE 48- Bu madde hükmü 832 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinden alınmış ve savunma hakkının kutsallığı gereği tarafların yazı ile istemeleri halinde yargılama sırasında dairede sözlü savunma yapabilmelerine imkan tanınmıştır.

MADDE 49- 5018 sayılı Kanun ile 1050 sayılı Kanunun bidayetten sorumlu kabul ettiği saymanın bu sorumluluğuna son verilmiştir. Bu düzenlemeye uygun olarak maddede beraat kararı yerine, yargı raporuna konu edilen hesap ve işlemlerin yasal düzenlemelere uygun olduğuna karar verileceği belirtilmiştir. Yasal düzenlemelere uygun olmayan ve kamu zararına yol açan hesap ve işlemler hakkında ise zararın sorumlulardan tazminine karar verilecektir.

MADDE 50- Bu madde hükmü 832 sayılı Kanunun 62 nci maddesi esas alınarak düzenlenmiş ve ilamlarda yer alacak hususlar belirtilmiştir.

MADDE 51- Bu madde hükmü 832 sayılı Kanunun 63 ncü maddesinden alınmış ve ilamın "ilgili saymanlığa gönderilmek üzere Maliye Bakanlığına" gönderilmesi hükmü, tüm muhasebe birimlerinin Maliye Bakanlığına bağlı olmaması gerekçesiyle çıkarılmış ve "ilgili muhasebe birimi" ile ilgili denetçisine gönderilmesi esası benimsenmiştir.

MADDE 52- Bu madde, 832 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinden alınmış ve 5018 sayılı Kanunun kamu zararına uygulanacak faize ilişkin hükmü dikkate alınarak düzenlenmiştir.

MADDE 53- Bu madde ile kanun yollarına başvuru dilekçesinde bulunması zorunlu olan hususlar düzenlenmiştir.

MADDE 54- Bu madde 832 sayılı Kanunun 67,68, 69, 70, 72 ve 73 üncü maddeleri esas alınarak düzenlenmiştir.

MADDE 55- Bu madde, 832 sayılı Kanunun 74, 75 ve 76 ncü maddeleri esas alınarak bir madde halinde düzenlenmiştir. Ayrıca, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile uyum sağlamak amacıyla yargılamanın iadesi sebepleri arasına bilirkişi veya uzmanın gerçeğe aykırı rapor düzenlediğinin ortaya çıkması da eklenmiştir.

MADDE 56- Bu madde, 832 sayılı Kanunun 77 ve 78 nci maddelerinden aynen alınarak bir madde halinde düzenlenmiştir.

MADDE 57- Madde 832 sayılı Kanunun 80 inci maddesinden alınmıştır.

MADDE 58- Madde 832 sayılı Kanunun 18 inci maddesinden alınmıştır.

MADDE 59- Bu madde 832 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinden alınmıştır.

MADDE 60- Bu madde 832 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinden alınmıştır.

MADDE 61- Bu madde 832 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinden alınmıştır.

MADDE 62- Bu madde ile, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun ek geçici 1 inci maddesinde yer alan Sayıştay meslek mensuplarının aylık, ödenek, mali, sosyal, emeklilik ve diğer hakları ile teminatları konusundaki hükmün Sayıştay Kanununda da aynen yer alması sağlanmış ve Sayıştay meslek mensuplarının sınıfları ile birinci sınıfa ayrılmalarında 2802 sayılı Kanundaki hükümlere paralel düzenleme yapma konusunda Sayıştay Genel Kurulu yetkili kılınmıştır. Ayrıca denetçilerin haklarına ilişkin hususlar 832 sayılı Kanunun 11 ve 91. maddelerinden aynen alınmıştır.

MADDE 63- Bu madde 832 sayılı Kanunun 101 inci maddesinden alınmıştır.

MADDE 64- Bu madde 832 sayılı Kanunun 95 inci maddesinden alınmıştır.

MADDE 65- Bu madde 832 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinden alınmıştır.

MADDE 66- Bu madde 832 sayılı Kanunun 97 nci maddesinden alınmıştır.

MADDE 67- Sayıştay Başkan ve üyeleri dışındaki meslek mensuplarına uygulanacak disiplin suç ve cezaları hakkında 657 sayılı Kanunun ilgili hükümlerinin uygulanacağı hükmüne bağlanmıştır.

Madde 68- Bu madde 832 sayılı Kanunun 99 uncu maddesinden alınmıştır.

MADDE 69- Bu madde 832 sayılı Kanunun 7 nci maddesinden aynen alınmıştır.

MADDE 70- Bu madde 832 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesinden alınmıştır.

MADDE 71- Bu madde ile, 832 sayılı Sayıştay Kanununun sicillere ilişkin bazı hükümlerinin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi hususu ve mahkeme kararında belirtilen gerekçeler de gözetilerek Sayıştay Başkanı ve üyeler dışındaki meslek mensupları ile savcıların sicilleri düzenlenmiştir.

MADDE 72- Sayıştay meslek mensuplarının başka görev yasağı ve bunun istisnasını teşkil eden faaliyetler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarındaki bir göreve atanabilme ve uygun görüldüğü takdirde mesleğe geri dönebilmeleri hususu 832 sayılı Kanunun 93 üncü maddesi de dikkate alınarak düzenlenmiştir.

MADDE 73- Bu madde 832 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi esas alınarak düzenlenmiştir.

MADDE 74- Sayıştayın denetim ve diğer faaliyetleri ile ilgili eğitim ve yayın hizmeti verebilmesine ve bu hizmetlerden elde edilen gelirlerin özel gelirler karşılığında bütçeye ödenek kaydedilerek eğitim ve yayın amaçlı hizmetlerde kullanılmasına imkan sağlanmış; bu şekilde elde edilen gelirlerin eğitim ve yayın amaçlı hizmetlerde kullanılmasıyla ilgili olarak; eğitim ve ders ücreti, telif ücreti ve diğer hususların Sayıştayca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenmesi esası benimsenmiştir.

MADDE 75- Bu madde 832 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinden aynen alınmıştır.

MADDE 76- Kamu idarelerinin hesap ve işlemlerine ilişkin her çeşit belge ve bilgiyi saklama yükümlülüğü ilgili idareye bırakılmış; bu belge ve bilgilerin denetim sürecinde Sayıştaya gönderilmesi ve Sayıştay tarafından ilgili idareye iadesi, ilgili idarece saklanması ve yok edilmesine ilişkin esas ve usullerin

Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Sayıştayca hazırlanacak yönetmelikle belirleneceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 77- Bu madde 832 sayılı Kanunun 65 inci maddesi esas alınmak suretiyle düzenlenmiştir.

MADDE 78- Bu madde 5018 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinden aynen alınmıştır.

MADDE 79- Sayıştay denetimleri ile ilgili yeni ortaya çıkan durumlarla ilgili olarak bu Kanun hükümlerinin uygulanmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya Sayıştay Başkanlığı yetkili kılınmıştır.

MADDE 80- 832 sayılı Sayıştay Kanunu ile diğer kanunların bu Kanuna aykırılık taşıyan hükümlerinin yürürlükten kaldırılması sağlanmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacak Sayıştay raporlarının Mecliste görüşülme esas ve usullerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde belirlenmesi öngörülmüş, İçtüzükte bu değişiklik yapıncaya kadar izlenmesi gereken süreç belirlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanun gereğince hazırlanacak yönetmelik, standart, rehber ve diğer hukuki düzenlemelerin Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde çıkarılması öngörülmüştür.

190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan Sayıştay Başkanlığına ait kadroların kullanılmasına devam olunacağı hükme bağlanmış, ihdas ve iptal edilen kadrolara ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Diğer taraftan, Kanunun yayımı tarihinde Sayıştay Başkanlığına ait kadrolarda bulunan meslek mensupları ile yönetim mensuplarının aynı unvanlı kadrolara; savcı yardımcısı kadrosu kaldırıldığından, savcı ve savcı yardımcılarının savcı kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılması öngörülmüştür.

GEÇİCİ MADDE 3- 5018 sayılı Kanun ile her bir kamu idaresinde oluşturulması zorunlu olan Strateji Geliştirme Birim Başkanlığı ile yeni yapılanmaya paralel olarak Yönetim Birim Başkanlıklarının oluşturulması amaçlanmıştır.

GEÇİCİ MADDE 4- Bu madde ile, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanmış denetim ve hükme bağlama işlemlerinin ilgili Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılması esası getirilmiştir. Diğer kanunlarla 832 sayılı Sayıştay Kanununa yapılan atıfların, bu Kanuna yapılmış sayılacağı esası benimsenmiştir. Ayrıca, bu Kanunun 15 inci maddesinde belirtilen beşte üç oranı sağlanıncaya kadar

boş olan üyeliklere yapılacak seçimlerde eksik kontenjan için seçim yapılacağı esası getirilmiş, bu oranların uygulanmasında tamsayı yanında meydana gelen kesirlerin Sayıştay meslek mensupları kontenjanına aktarılması hususu benimsenmiştir

MADDE 81 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 82- Yürütme maddesidir.